

Mottagare
Regionstyrelsen

Motion. Inför "Bysyklar" i Visby i samarbete med cykelhandlare och cykeluthyrare

Förslag till beslut

- Motionen anses besvarad.

Sammanfattning

Vänsterpartiet Gotland yrkar i en motion att Region Gotland ska initiera en diskussion med cykeluthyrare och cykelhandlare i Visby för att undersöka möjliga lösningar för att erbjuda ett system med hyrcyklar till låg månadskostnad.

Syftet är att underlätta kombinationer av kollektivtrafik och cykel, särskilt för dem som reser från landsbygden och behöver ta sig vidare inom Visby efter bussresan. Motionären lyfter exempel som Oslos "bysyklar" och föreslår att Region Gotland kan bidra genom att samordna betalningssystemet och upplåta mark för cykelparkeringar.

Region Gotland har under flera år arbetat med att främja hållbart resande genom satsningar på gång-, cykel- och kollektivtrafik. I Visby har flera insatser redan genomförts för att underlätta cykling, bland annat förbättrad cykelinfrastruktur och utbyggnad av cykelparkeringar vid reseknutpunkter.

I den nyligen antagna *Regional cykelplan för Gotland* betonas vikten av att utveckla kombinationsresor, där cykel och kollektivtrafik kompletterar varandra för att skapa attraktiva och hållbara resmöjligheter. Enligt cykelplanen är "tänk hela resan"-perspektivet en central planeringsprincip som kan bidra till ökat kollektivtrafikresande och bättre tillgänglighet, särskilt för boende på landsbygden. Som en del av detta lyfts även möjligheten att erbjuda låne- eller hyrcykelsystem som ett alternativ till att ta med egen cykel på bussen.

Frågan om hyrcykelsystem har tidigare aktualiserats i samband med arbetet med den regionala färdplanen för hållbara transporter. Det konstaterades då att ett sådant system kräver en långsiktig driftlösning, tydlig ansvarsfördelning samt en fungerande digital plattform för bokning och underhåll.

Vid ett eventuellt införande av ett hyrcykelsystem måste Region Gotland följa lagen om offentlig upphandling (LOU). Det innebär att Region Gotland inte i förväg kan peka ut lokala cykelhandlare eller uthyrare som samarbetspartners.

Ett framtida system skulle kunna upphandlas antingen som en traditionell upphandling med ekonomisk ersättning, eller som en konsessionsupphandling, där leverantören driver verksamheten helt eller delvis finansierad genom reklamintäkter eller egen affärsmodell. Alla dessa förutsättningar behöver analyseras i en kommande förstudie eller utredning.

Region Gotlands teknikförvaltning bedömer att det finns potential i ett framtida samarbete med privata aktörer kring cykeldelning på Gotland. Frågan kan med fördel hanteras inom ramen för det fortsatta arbetet med trafikplanering och hållbara resvanor, i nära samordning med genomförandet av den regionala cykelplanen.

Ansvar för ett eventuellt genomförande bör ligga inom ramen för Teknikförvaltningens verksamhet, där frågor om kollektivtrafik, trafikplanering och hållbart resande samordnas.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens samlade bedömning är att frågan om hyrcykelsystem ligger väl i linje med den regionala cykelplanens mål om att främja kombinationsresor och hållbart resande. Eftersom möjligheten till låne- och hyrcyklar behöver utredas vidare inom ramen för cykelplanens genomförande, inklusive förutsättningar för upphandling, drift och finansiering, föreslås motionen vara besvarad.

Beslutsunderlag

- Motion. Inför "Bysyklar" i Visby i samarbete med cykelhandlare och cykeluthyrare. (V) 2020-06-15
- Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-10-29

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Stefan Persson
Regional utvecklingsdirektör

Skickas till

- Tekniska nämnden
- Motionärer